

dentibus fremens, velut anguis venenata trisulco gutture ad oris veneni spiramina contra Mutinenses *[a]* spargere conabatur. Verum, quid eo artificiosius, quid eo mali-
 tiosius? artibus mille formis inventis, millenas insidias *[b]* ex diversis malorum spe-
 ciebus *[c]* inter eos *visus* est iacularē. Sub anno itaque *Dominī* millesimo ducentesimo
 xxviii Bononienses omnibus rite paratis *[d]* ad eorum servitium vocaverunt Faventinos,
 Caesenates *[e]* et quosdam Ravennates ac Livienses milites cum quibusdam Florentino-
 rum militibus, et castrum *[e]* Bazani obsederunt *[f]* hostiliter die penultimo mensis
 Septembris. Et cum diu *mo* *[g]* cum manganis, balistis atque aliarum diversarum
 machinarum generibus fere per tres septimanas fecissent *[h]*, supervenerunt Mutinenses cum eorum exercitu *[i]*, Parmenses cum eorum *carocio* *[j]*, Cremonenses
 cum eorum exercitu, et per aliquot dies super aquam Samoziae *[k]* a parte Bononiæ *[l]* fixere tentoria, Bononiensium exercitum super omnia aggredi cupientes. Ve-
 rum, quia in montibus aderant castrametati, eis nihil facere potuerunt. Tertia vero die
 non longe ab exercitu Faventinorum *[m]*, quantum arcus bis posset sagittam *[n]* mit-
 tere, qui iuxta eamdem aquam in planicie erat extensus, per aliquot dies contra
 fixere castra. In dictum igitur castrum cum curribus pro eorum arbitrio panem, vinum,
 picem, sulphur et sagittas ad usum balistarum cum electis peditibus media die intro-
 miserunt audacissime, pueros et pueras præterea detrahentes honorifice *[o]*, Faventinorum speculantes exercitum, si possent *[p]* invadere; et cum nos nobis nec Bo-
 noniensibus aliquid *damni* intulissent *[q]*, usque pontem Panarii seu Scotennae *[r]*
 die *Dominico* media nocte fugerunt vilissime *[s]*. Deinde miserunt eorum milites cum
 electis peditibus *[t]* apud castrum Plumacii *[u]*, quod vulcano superante combusserunt
 atque destruxerunt hostiliter, et hoc non sine infamia Rolandi dominæ *Cecilie* *[v]*,
 qui ad custodiam castri prædicti deputatus fuerat. Die vero *Junie* circa vesperas, ultra
 prædictum pontem *[x]*, cum populo bene munito *[y]* et cum electis peditibus et
 balestrariis, villam Unzolæ *[z]* et burgum Sanctæ Mariæ *[aa]* in strata inimicabiliter
 pertractarunt, cum quibusdam domibus burgi Panigalis. At cum Bononienses et Fa-
 ventini minime credere possent, viso tamen fumo, qui rem declaravit, hostibus obviam
 cum infinita multitudine militum gradu illuc properarunt citissimo, et tamquam novi

[a] ad oris veneni spiramina contra Mutinenses. Sic Codd. — [b] millenas insidias. Sic lego C. M.; Cl. Mitt. legit: *relliquas* *insidias*. In C. V., tantum, *insidias*. — [c] ex diversis malorum speciebus. Sic Codd. Cl. Mitt. legit: *ordines* tot Tellorum. Ex C. M., loco bellorum, ut habet C. V., et *malorum*, ut ego legi, elici quoque posset: *armorum*, vel *arborum*. — [d] rite paratis, Codd. M. et V.; ante paratis, C. A. — [e] et castrum: et, addidi. — [f] Bazani obsederunt, C. V.; Bazane obsiderunt, C. M. — [g] cum diu guerram. Sic lego C. M.; cum diu terram, C. V.; cum diu coram, legit cl. Mitt. — [h] septimanas fecissent. Sic legit cl. Mitt.; et sic habet C. V. At si supra, pro guerram, legamus, coram; hic, non fecissent, sed fuissent legendum est; quod etiam legi posset ex C. M. — [i] Mutinenses cum eorum exercitu. Sic Codd. M. et A.; Mu-
 tinenses, ad eorum exercitum, C. V. — [j] carocio. Sic lego. In C. M., *carocio*. — [k] aquam Samoziae, C. M.; aquam Samoziae, C. A.; aquam Samogiae, C. V. — [l] a parte Bononiae, C. A. et Cl. Mitt.; a parte Bononiensium, C. V. — [m] ab exercitu Faventinorum, C. A.; ab exercitu Faventino, legit cl. Mitt.; ab exercitu Faventini, C. V. — [n] bis posset sagittam, Codd. A. et V.; bis posset mittere, C. M. — [o] detrahentes honorifice, C. A.; et sic legit cl. Mitt.; atrahente honorifice, Codd. M. et V. — [p] si pos-
 sent, Codd. M. et A.; non possent, C. V. — [q] *damni* intulissent. Supplevi, *damni*. — [r] seu Scotennae, Codd.; peditibus, Codd. M. et V.; cum dictis pontibus, legit cl. Mitt. — [u] castrum Plumacii, Codd. M. et V.; castrum Panani, C. A. Erat autem tune Plumacium in Bononiensium potestate. — [v] *dominae* *Cecilie*, Codd. M. et V.; sed C. A. habet: *domini* *Cecilie*. — [x] *praedictum* *pontem*. Sic Codd. M. et A. — [y] populo bene munito, Codd. M. A. et V.; populo Bononiensi munito, habet cl. Mitt. — [z] villam Unzolæ, C. M.; villam Un-
 sanctæ Mattiae.